PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 71 (170) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 27 lipca 1928 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

SYTUACJA W KOLONJACH FRANCUSKICH.

Prawda, 24.VII. p. n. „Kolonjalna polityka francuskich imperjalistów", zamieszcza korespondencje z Paryża w związku z przygotowywanemi we Francji demonstracjami francuskiej partji komunistycznej na dn. 5.VII r. b. Korespondent (Gabrjel Peri) pisze, że partja rozwinie na wielką skalę akcję przeciwko imperjalizmowi we wszystkich większych fabrykach przemysłu żelaznego i transportowego, w portach. stoczniach oraz w fabrykach chemicznych, które „niewątpliwie odegrają wielką rolę w razie wybuchu wojny". Korespondent podkreśla, że ostatniemi czasy „imperjalizm francuski podwoił swoją politykę ucisku i ekspansji kolonjalnej, usiłując w ten sposób rozszerzyć swoje rynki zewnętrzne". Mówiąc o francuskiej polityce „ucisku tubylców" w północnej Afryce, korespondent podkreśla: „eksploatację przez Francuzów bogactw naturalnych kraju, energiczne zaciąganie tubylców do armji w celu stworzenia obrony Afryki północnej jej własnemi środkami; wzmocnienie wojsk na granicy chińskiej w Indochinach". Następnie korespondent atakuje socjalistów francuskich, popierających „zaborczą" i kolonjalną politykę rządu.

W końcu korespondent stwierdza z zadowoleniem „wzrastający" ruch niepodległościowy w kolonjach francuskich, dowodem czego mają służyć „strajki robotnicze w Algierze, Bizercie, Tunisie oraz powstanie włościańskie w Indo-Chinach".

CHINY A MOCARSTWA.

Izwiestja, 24.VII. p. n. „Nowy kryzys stosunków japońsko-chińskich" zamieszczają cały szereg depesz z Tokjo, Pekinu i Szanghaju, podkreślających zaostrzenie się stosunków japońsko-chińskich. „Japońska polityka w Chinach—piszą Izwiestja—zdąża do jednego celu, a mianowicie do zachowania wszelkiemi możliwemi środkami obecnego traktatu z Chinami, który dawał znaczne przywileje Japonji, lub też, w najgorszym razie, do zamiany go na równoznaczne formy prawne".

Omawiając istniejący traktat japońsko - chiński, dziennik zaznacza, że rewizja tego traktatu oznaczałaby przejście Japonji z rzędu uprzywilejowanych państw traktatowych do rzędu państw, które muszą się liczyć z suwerennością Chin. Obywatele japońscy zmuszeni byliby podlegać ustawom chińskim. Po odmienieniu obecnego traktatu, zostałyby, coprawda, umowy w sprawie Mandżurji i Szandangu, zostałyby olbrzymie polityczne i gospodarcze wpływy Japonji, lecz znikłaby wspólna baza prawna, niezbędna kapitalizmowi japońskiemu. Temu też należy przypisać tak energiczny sprzeciw Japonji".

Prawda, 24.VII. depesze Tass'a o obostrzeniu stosunków japońsko-chińskich zamieszcza p. n. „Japońscy militaryści grożą Chinom". Depesze z Waszyngtonu dziennik zamieszcza p. n. „Stany Zjednoczone niezadowolone są z polityki Japonji w Mandżurji".

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Z ŻYCIA MOSKIEWSKIEJ ORGANIZACJI PARTYJNEJ. Wieczerniaja Moskwa, 18.VII. podaje, że w ciągu ostatnich 7 miesięcy ze składu moskiewskiej organizacji partyjnej wystąpiło 1046 członków i kandydatów, zaś wstąpiło 18.200 nowych kandydatów. Powody wystąpienia z organizacji partyjnej są rozmaite. Niejednokrotnie zdarzają się wypadki powołania się występujących na zatargi rodzinne, spowodowane przez przynależność do partji. Deklaracje o wystąpieniu z partji zawierają również skargi na biurokratyzm w partji oraz na nietowarzyski stosunek kierowników życia partyjnego do młodzieży partyjnej.

ŻYCIORYS KOSIORA. Sierp. 19.VII. podaje życiorys nowego sekretarza generalnego ukraińskiej partji komunistycznej (UKPB.) Stanisława Kosiora. Kosior urodził się w 1889 roku, jako syn robotnika

Polaka, ukończył szkołę początkową w obwodzie Dońskim, pracował jako pomocnik ślusarza w pewnej fabryce rosyjskiej, wszedł w 1907 roku do rosyjskiej partji socjal-demokratycznej, podpadając z powodu udziału w akcji tej partji niejednokrotnym represjom ze strony władz carskich. W 1915 roku władze carskie aresztowały Kosiora i zesłały do gubernji Irkuckiej, skąd go wyzwoliła w 1917 roku rewolucja. Od tej pory pracuje Kosior bez przerwy w szeregach sowieckiej partji komunistycznej, zajmując od 1922 roku do chwili przeniesienia na Ukrainę stanowisko sekretarza C. K. i członka biura organizacyjnego sowieckiej partji komunistycznej w Moskwie.

LOS ZINOWJEWA, Rul. 26.VII. podaje, że b. przywódca opozycji Zinowjew wszedł z wyboru do składu zarządu związku spółdzielni sowieckiej „Centrosojuz".

POLITYKA SOCJALNA I ZAWODOWA.

POLITYKA MIESZKANIOWA WŁADZ SOWIECKICH. Wisty WUCWK. 16.VII. donosi, że okręgowy komitet wykonawczy sowietów w Charkowie zwrócił się do prezydjum C. K. W. sowietów USRR. z prośbą o zezwolenie na obniżenie normy przestrzeni mieszkalnej, z której korzystać wolno mieszkańcom Charkowa, z 13,65 metrów kwadr. do 9 metrów kwadr. na jedną osobę. Prośbę tą umotywował komitet okręgowy panującym w Charkowie kryzysem mieszkaniowym. Prezydjum C. K. W. wyraziło zgodę na dokonanie powyższej zmiany pod tym warunkiem, aby nie spowodowała ona ukrytą zwyżkę komornego. *Wieczerniaja Moskwa, 18.VII.* donosi, że w federacji pisarzy sowieckich w Moskwie utworzono specjalną komisję kwalifikacyjną, która wydawać będzie decyzje w sprawach udzielenia pisarzom sowieckim prawa na dodatkową przestrzeń mieszkalną. Komisja składać się będzie z delegatów federacji, komisarjatu ludowego oświaty i związku zawodowego robotników przemysłu poligraficznego. Prace literackie, które dają prawo do zajmowania dodatkowej przestrzeni mieszkalnej, oceniane będą przez komisję przedewszystkiem z punktu widzenia ideologicznego.

USTRÓJ PAŃSTWOWY I ADMINISTRACYJNY.

REORGANIZACJA PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO RSFSR. Izwiestja, 19.VII. podają że prezydjum C. K. W. sowietów RSFSR. zatwierdziło projekt podziału terytorjum obwodu Środkowej Wołgi na okręgi: Mordowski, Samarski, Bugurusłański, Buzułucki, Penzeński, Syzreński, Uljanowski, Orenburski i Kuźniecki. Równocześnie zatwierdzono projekt podziału terytorjum obwodu Centralnego Czarnoziemia na okręgi: Białgorodzki, Borysoglebski, Woroneżski, Kozłowski, Jelecki, Kurski, Lgowski, Orłowski, Ostrogożski, Rossoszański i Tambowski.

SPRAWY NARODOWOŚCIOWE.

ALFABET ŁACIŃSKI W AZERBEJDŻANIE. Prawda, 22.VII. podaje, że C. K. W. sowietów i rada komisarzy ludowych Azerbejdżaniu powzięły z okazji 6-ej rocznicy wprowadzenia alfabetu łacińskiego do pisowni tatarskiej w Azerbejdżanie decyzję o powszechnym i obowiązkowym zastosowaniu tej pisowni. Poczynając od dnia 1-go stycznia 1929 roku, cała korespondencja urzędowa w Azerbejdżanie pisana ma być alfabetem łacińskim. Wszyscy urzędnicy państwowi powinni przed tym terminem posiąść nowy alfabet. Cała prasa tatarska w Azerbejdżanie przejść ma z alfabetu arabskiego na pisownię łacińską przed 1 października r. b. Szkolnictwo tatarskie w Azerbejdżanie korzysta już obecnie wyłącznie z tej pisowni.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

REORGANIZACJA PRZEMYSŁU PAPIERNICZEGO. Ekonomiczeskaja Żiźń 21.VII. donosi, że C. K. związku zawodowego robotników przemysłu papierniczego wraz z zarządem syndykatu papierniczego opracował projekt reorganizacji przemysłu papierniczego w ZSRR. Wszystkie przedsiębiorstwa tego przemysłu mają być wyodrębnione z trustów i syndykatów innych gałęzi przemysłu i połączone w specjalne trusty przemysłu papierniczego.

TERMIN UMÓW O DZIERŻAWY ROLNE. Poslednija Nowosti, 23.VII. podaje, że prezydjum C. K. W. sowietów ZSRR. zwróciło się do prezydjum C. K. W. sowietów republik związkowych z poleceniem wprowadzenia zmiany w artykule kodeksu rolnego tych republik, dotyczacych terminu, na który zawierane być mogą umowy o dzierżawę rolną. Termin ten, określony przez dotychczasowe ustawodawstwo sowieckie na 12 lat, skrócony będzie do 6 lat.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

POWIĘKSZENIE LOTNICTWA WOJSKOWEGO. Izwiestja, 22.VII. ogłasza rozkaz dzienny zastępcy komisarza ludowego wojny Unszlichta w sprawie przekazania sowieckiemu lotnictwu wojskowemu 23 samolotów, ufundowanych przez związek spółdzielni sowieckich „Centrosojuz" i inne związki i instytucje sowieckie. W rozkazie tym Unszlicht oświadcza, iż rewolucyjna rada wojenna postanowiła nadać tym samolotom nazwy, które przypominać mają o ofiarodawcach i świecić przykładem dla całego proletarjatu sowieckiego.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Sowieckaja Biełaruś, 4.VII. Partja komunistyczna Białorusi Zachodniej nie dopuści do powtórzenia sprawy Prużańskiej. — 6.VII. Szczerość Piłsudskiego.

Sierp, 15.VII. Tydzień obrony i nasze zadania. — Osoawiachim na wsi polskiej. — Z listów żołnierzy armji kapitalistycznych. — Piłsudski powinien zostać królem. — 19.VII. Realizacja urodzaju. — Odezwa redakcji „Głosu Pracy". — Amnestje burżuazyjne. — Piłsudski coś szykuje. — Państwa kapitalistyczne zbroją się.

Krasnaja Armija, 17.VII. Piłsudski ujawni swe plany.

Siegodnia, 21.VII. Sprawy cerkiewne w Polsce.

Zak. Gr. Prac. Dr., S. z. o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40 Drukowane na prawach rękopisu.